Verdaj mar-testudoj revenas al Sej?eloj

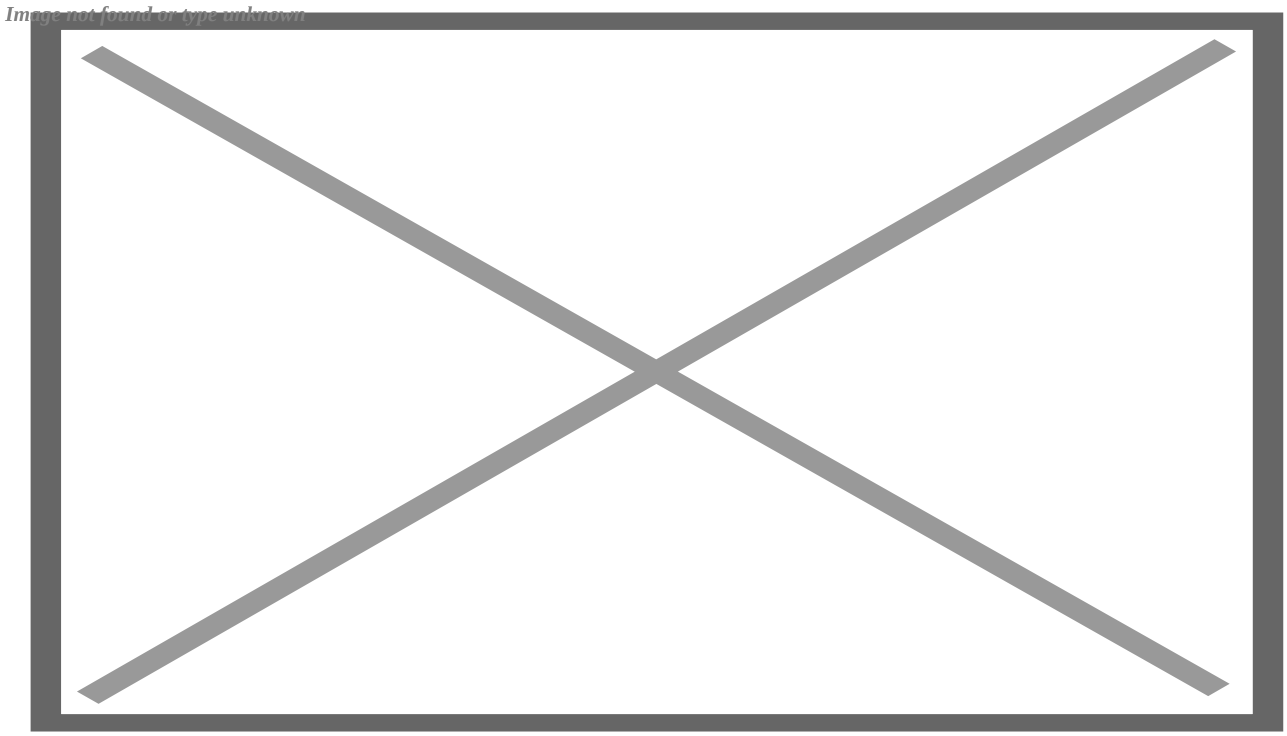

De Fanny Douvere
Kunordiganto de la Mara Programo, Monda Hereda?a Centro, UNESKO

La Atolo Aldabra en Sej?eloj estas unika ?ar ?i gastigas iujn el la plej antikvaj koraloj en la mondo, de anta? 125 000 jaroj. Same ?i estas hejmo por unu el la plej grandaj populacioj de verdaj testudoj en la mondo.

Kiam la atolo enskribi?is en la Liston de Mondaj Hereda?oj de UNESKO en 1982, ?ia populacio de verdaj testudoj estis preska? estingi?inta. Per la enkonduko de severaj protektadaj iniciatoj favore al ovometaj pla?oj ?irka? la Atolo Aldabra, la nombro de tiuj verdaj ?iujare ovometantaj testudoj kreskis el 500-800 en la fino de la 1960-aj, al 3 100-5 225 en 2011.

Nuntempe la populacio de verdaj testudoj en la Atolo Aldabra estas la plej granda en la regiono de la Okcidenta Hinda Oceano kaj kreskas jaron post jaro. La mastrumado de la atolo okazas kiel profesia entrepreno, gvide de Fonda?o de Sej?elaj Insuloj (SIF). ?ia statuso de mondhereda?o de UNESKO helpis konservi la areon plejparte libera de disvolvado kaj sekurigi regulan alfluon de enspezoj per turismo.

Anta? la pandemio de KOVIM-19, da?ripova turismo havis gravegan rolon en la subtenado de la ?efaj sciencaj kaj kontrolaj programoj. Multe el tiu subteno nun alfrontas necertan estontecon. Tio venas en momento kiam la koralrifoj rapide degradi?as pro klimat?an?i?o.

Nuntempe la maraj lokoj enskribitaj en la Listo de Mondaj Hereda?oj de UNESKO konsistigas reton de kvindek protektitaj areoj tra tridek sep landoj, kiuj etendi?as de la tropikoj ?is la polusoj. Anta?nelongaj esploroj montras, ke verdaj testudoj el la Atolo Aldabra voja?as tra la reto de maraj lokoj de Mondaj Hereda?oj – iuj iras tiel malproksime kiel la Galapagoj en Ekvadoro. La esploro reliefigas la ekosisteman interligitecon de oceanaj areoj sur la terglobo kaj emfazas la elstaran gravecon de internaciaj konservadaj aran?oj kiel la Monda Hereda?a Konvencio el 1972 por protekti ilin.

El la angla esperantigis James Rezende Piton (Brazilo)

Fonto: Unesko-kuriero

---

https://www.radiohc.cu/index.php/eo/noticias/ciencias/257020-verdaj-mar-testudoj-revenas-al-sejseloj

RADIO HABANA CUBA

Radio Habana Cuba